

This Question Paper contains 12 printed pages.
(Sections - A, B, C, D & E)

Sl.No.

17 (GE)

(FEBRUARY-MARCH, 2025)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાચ તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.
- 2) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગ A, B, C, D અને E તથા 1 થી 61 પ્રશ્નો છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) સૂચના પ્રમાણે આકૃતિઓ સ્વચ્છ, સ્પષ્ટ અને પ્રમાણસર દોરવી.
- 6) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

Instructions:

- 1) Write in a clear legible handwriting.
- 2) This question paper has five Sections A, B, C, D & E and Question Numbers from 1 to 61.
- 3) All questions are compulsory. There are only internal options.
- 4) The numbers to the right represent the marks of the question.
- 5) Draw neat diagrams wherever necessary.
- 6) New sections should be written in a new page. Write the answers in numerical order.

विभाग - A
(गद्य विभाग :)

- अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) [4]
नीचे आपेला गद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं करो. (कोईपक्ष एक)
Translate the following Passage into English. (Any One)

- 1) ततः स प्रभूतं विचार्य वस्त्रानये पिनद्धशालिः दारग्रहणाय विविधान् देशान् अभ्रमत्। एकदा स कावेरीनर-
पतने सभागतः। अत्र सः कूर्यं विरलभूषणं कुमारीमेकाम् अपश्यत्। तस्याः रूपसम्यदाभिभूतः सोऽचिन्तयादा
आफष्टं मे हृदयम् अस्याम्। तदेलां परीक्ष्ये विवाह प्रस्तावं कृत्या, सत्याम् सम्भर्तौ उद्दहाश्रि। सत्तं निकषां
संगत्य सदिनयम् आह - अस्ति ते कौशलं शालिप्रस्थमे अनने सम्पन्न-आहारं मां भोजयितुम्?
- 2) कथं लोकविनाशाय ते विषपादग्रस्यहे जटापलकलानि जातानि। अनुचिता खलु अस्थ मुनियेषस्य हारयष्टिस्त्रि
वृत्तमुत्तम चित्तवृत्तिः। शैलूष इय वृथा वहसि कृत्रिमम् उपशमशून्येन चेतसा तापसाकल्पम्। अलयमपि न ते
पश्याभि कुशलजातम्।

- अधोदत्तानां संस्कृत-प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत। (के अपि द्वे) [2]
नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नानां उत्तर विकल्पेभ्यः संस्कृतभाषां लभो. (कोईपक्ष दो)
Choose the correct answers from the following Sanskrit questions in Sanskrit.
(Any Two)

- 3) हेमचन्द्राचार्येण रचितं साहित्यं ..... वर्तते।
(A) दशसहस्रश्लोक परिमितम्
(B) लक्षश्लोक परिमितम्
(C) सहस्रश्लोक परिमितम्
- 4) जलप्रवाहे गुरूः शिष्यं किं दर्शयति?
(A) पाषाणखण्डम्
(B) काशनम्
(C) काष्ठखण्डम्
- 5) भोजनान्ते कन्यया कस्य व्यवस्था कृता?
(A) शयनस्य
(B) ताम्बूलस्य
(C) तक्रस्य

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ ગુર્જરભાષાયાં લિખતા (કે અપિ દ્વે)
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ બે)
Answer the following questions in English. (Any Two)

6) સમુદ્ર સુધી જવામાં કાષ્ટખંડને ક્યાં ક્યાં વિઘ્ન આવી શકે છે?
Which obstacles can be there for a piece of wood to reach the ocean?

7) સરોવર જોઈને માછીમારોએ શો વિચાર કર્યો?
What did fishermen think on seeing the lake?

8) આધુનિક યુદ્ધ અને મહાભારતકાલીન યુદ્ધ વચ્ચે કયો તફાવત છે?
What is the difference between war of modern age and that of Mahabharata times?

- અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણીં લિખતા (કોડપિ એકઃ)
નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક)
Write a short note on the following. (Any One)

9) યદ્વ્યવિષ્યો વિનશ્યતિ વાર્તામાંથી કયો બોધ મળે છે?
Moral of the story યદ્વ્યવિષ્યો વિનશ્યતિ.

10) ગુણવતી કન્યાના આયોજન વિષે નોંધ લખો.
Planning of the excellent girl.

- અધોદત્તં ગદ્યખંડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ્ ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખતા।
નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.
Read the paragraph carefully and write answers in Sanskrit.

11) અસ્તિ પિતેદાસો નામ પ્રભૂતલોભઃ સમૃદ્ધઃ કશ્ચિત્ પણિગ્જનઃ। તસ્ય કૂટનાથાભિઃ વૈશ્યઃ પ્રાતિવેશિકઃ
આસીત્। એકદા કૂટનાથેન ચિન્તિતં યદયં વિક્તદાસઃ ઘનિકોડપિ લુબ્ધો વર્તતે। અતઃ કીનોપિ ઉપાથેણ મયા
અસૌ પશ્ચનીયઃ એવં વિચાર્ય સઃ કૂટનાથઃ એકદા વિક્તદાસસ્ય ગૃહમુપગમ્ય અકથયત્, “ભો શ્રીષ્ઠન્,
અસ્માકં બહવઃ કુટુમ્બિજનાઃ શ્વઃ અતિથયઃ ભવિસ્યન્તિ। તેષામર્થે ભોજનાદિનિર્માણાય કાર્નિચિત્ પાત્રાણિ
કૃપયા મહ્યં યચ્છતુ।

પ્રશ્નાઃ

- (A) પિત્તદાસઃ કીદુશઃ આસીત્?
(B) વિક્તદાસસ્ય પ્રાતિવેશિકઃ કઃ આસીત્?
(C) એકદા કૂટનાથેન કિં ચિન્તિતમ્?
(D) કૂટનાથઃ પિત્તદાસસ્ય ગૃહમુપગમ્ય કિં અકથયત્?

विभाग - B
(पद्य विभाग :)

- अधोदत्तस्य पद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) [4]
नीचे आपेला पद्यखंडनो गुजराती भाषामां अनुवाद करो. (कोईपण अेक)
Translate the following verses into English. (Any One)

12) पाठशालां समं मित्रैः गच्छ पाठं तथा पठ।
एवं समादिशत् पुत्रं तातः पुत्रहिते रतः॥
त्यज दूर्जेनसंसर्गं भज साधुसभागमम्।
कुरु पुण्यमहोरात्रं स्मर नाम हरेः सदा॥

13) स भग्नघन्वा विस्थो हताश्रो हतसारथिः।
हस्तेनादाय वैदेहीं ययात भुवि रावणः॥
जटायुस्तमतिक्रम्य तुण्डेनास्य खगाधियः।
वामबाहून् दश तदी व्यवहरत् अरिन्दमः॥

- अधोदत्तानां संस्कृत प्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा संस्कृते लिखत। (के अपि द्वे) [2]
नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तर विकल्पमांथी संस्कृतमां लपो. (कोईपण अे)
Choose answer the following Sanskrit questions in Sanskrit. (Any Two)

14) जाया कीदृशां वाचं वदतु ?
(A) ललिताम्
(B) शान्तिवाम्
(C) ज्ञानयुताम्

15) पुरूषेः केन परीक्ष्यते ?
(A) शालेन
(B) घनेन
(C) पदेन

16) कति विधाः भक्ताः भवन्ति ?
(A) द्वाविधा
(B) त्रिविधाः
(C) चतुर्विधाः

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखत। (केऽपि त्रयः)

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

Answer the following questions in English. (Any Three)

- 17) અપવર્ગપ્રદા શિવની મૂર્તિ પ-વર્ગથી કેવી રીતે રચાયેલી છે?

How is the image of Shiva, giving Salvation formed with?

- 18) ઋષિ સૂર્ય પાસે શાની યાચના કરે છે?

For what does Rishi request the Sun?

- 19) ભક્ત પોતાના કયા કયા સ્વજનને છોડીને ભવાની માતાને પોતાની એક માત્ર ગતિ મળે છે?

Which relatives are abandoned by a devotee to consider goddess as his only resort?

- 20) સુવર્ણની પરીક્ષા કઈ કઈ રીતે થાય છે?

How is gold tested?

- શ્લોકપૂર્તિ કરુતા। (કે અપિ દ્વે)

શ્લોકપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ બે)

Complete the verses. (Any Two)

- 21) સંગચ્છદ્યં ..... ઉપાસતે। ✓

- 22) આપત્સુ રામઃ ..... ભવાઙ્જનેયઃ।

- 23) અનાથો દરિદ્રો ..... ત્વમેકા ભવાનિ।

विभाग - C
(नाट्य विभागः)

- अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कुरुत। (कोऽपि एकः) [4]
नीचे आपेला नाट्यखण्डस्य गुजराती भाषायां अनुवाद करो. (कोईपण्येक)
Translate the following dialogues into English. (Any One)

- 24) शाण्डिल्यः - अपिहा! व्याघ्रेण गृहीतोऽस्मि।
मोचयथ मां व्याघ्रमुखात्।
अनाथ इव व्याघ्रेण खादितोऽस्मि।
इदं खलु रूधिरं प्रस्रवति कष्टात्।
परिव्राजकः - शाण्डिल्यं! न भेतप्यं न भेतप्यम्। मयूरः खलू एषः।
शाण्डिल्यः - सत्यं मयूरः।
परिव्राजकः - अथ किम्। सत्यं मयूरः।
शाण्डिल्यः - यदि मयूरः उद्घाटयामि अक्षिणी।

- 25) सुनीतः - सचेतनाः पशवः पक्षिणश्च किं कुर्वन्ति?
पुनीतः - एते घटेनया उत्थितात् घ्वनेः भयमनुभवन्ति। अतः घटना स्थलात् दूरे धावन्ति।
सुनीतः - सत्यं पदति भवान्। गवादया पशवस्तु निर्बुद्धयः सन्ति। परन्तु कश्चित् सबुद्धिः मानपोऽपि
यदि घटनास्थलात् दूरे धावति, तर्हि पशुरेव सः।

- अधोदत्तं वाक्यं कः वदति इति लिखत। (कौ अपि द्वौ) [2]
नीचे आपेला वाक्यो कोऽपि बोले छे ते लपो. (कोईपण्येक)
State the following sentences who says to whom? (Any Two)

(अ)	(ब)
26) अक्षान् विमुच्य भव बाणयोग्यः।	चाणक्यः
27) चन्द्रगुप्तस्य राज्ये अपरिगृहः छलानाम्।	शाण्डिल्यः
28) न तावत् पठिष्यामि।	घटोत्कचः
	शकुनिः

- अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायाम् / आङ्ग्लभाषायां लिखत। (कौ अपि द्वौ)
नीचे आपेला प्रश्नांना उत्तर गुजरातीमां लभो. (कोईपणु भे)

[4]

Answer the following questions in English. (Any Two)

29) क्या मनुष्यने पथर साथे सरभाववामां आव्या छे? शा भाटे?

Which man is compared with a stone? Why?

30) चाणक्य चंदनदासने कछ रीते लय बतावे छे?

How does Chanakya threaten Chandandas?

31) शांडिल्ये करेलुं उद्याननुं वर्णन लभो.

Write the description of the garden.

- अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणीं लिखत। (के अपि द्वे)

[4]

नीचे आपेला विषय पर टूंकनोध लभो. (कोईपणु भे)

Write short note on the following. (Any Two)

32) श्रीकृष्णनो संदेश

Message conveyed by Shrikrishna.

33) चंदनदासनी भित प्रत्ये वझादारी

Chandandas loyalty towards his friend.

34) घटोत्कचनुं पात्रालेखन करो.

Characterisation of Ghatotkacha.

- कोष्ठगतपदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत। (के अपि द्वे)
કોષમાં આપેલા પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો. (કોઈપણ બે)
Make sentences using words given in the brackets. (Any Two)

35) पथथरो अचेतन होय छे.
Stones are inanimate.
(प्रस्तर अचेतव भू।)

36) अमे दूतने हणनारा नथी.
We are not killer of an envoy.
(अस्मद् दूतघातक न।)

37) आपणां त्रण कर्तव्यो छे.
Ours are three duties.
(अस्मद् त्रि कर्तव्य अस्)

विभाग - D

(व्याकरण विभागः)

- अधोदत्तानां प्रश्नानां सूचनानुसारम् उत्तराणि लिखत।
નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચનાનુસાર ઉત્તર લખો.
Answer the following questions according to instructions given.

38) 'वृत्तिः' शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। [1]
વર્તનમ્, પ્રવૃત્તિઃ, જીવનચર્યા,

39) 'धर्मः' शब्दस्य विरुद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत। [1]
સત્યમ્, અધર્મઃ, અસત્યઃ

40) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य उत्तमपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
પઠયઃ, પઠામઃ, પઠન્તિ

- 41) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालश्च उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
वदिस्यति, वदिष्यामि, वदिष्यामः
- 42) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थ-अन्यपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
लिखतु, लिखन्तु, लिखंताम्
- 43) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विध्यर्थ-अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
दहेत्, दहेयुः, दहेताम्
- 44) 'श्रेष्ठिपुत्रः काञ्चीनगरे अवसत्' दत्तस्य वाक्यस्य 'स्म' प्रयोगयुक्तं शुद्धं वाक्यं चित्वा लिखत। [1]
क) श्रेष्ठिपुत्रः काञ्चीनगरे वसन्तिस्म।
ख) श्रेष्ठिपुत्रः काञ्चीनगरे वसतिस्म।
ग) श्रेष्ठिपुत्रः काञ्चीनगरे वसतःस्म।
- 45) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्तेः बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
शिष्ययोः, शिष्यस्य, शिष्याणाम्
- 46) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः द्वितीया विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत। [1]
पूजाम्, पूजे, पूजाः
- 47) उपपदविभक्तेः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूर्यत। [1]
..... नमः।
(रामं, रामाय, रामेण)

48) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूर्यत।

ईश्वरः ..... अस्ति।

(एकः एकेन, एका)

[1]

49) रेखाङ्कितपदस्य कृदन्तप्रकारं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत।

अतः केनापि उपायेन मया असौ वञ्चनीयः।

(सम्बन्धक भूतकृदन्तम्, विध्यर्थकृदन्तम्, हेत्वर्थकृदन्तम्)

[1]

50) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत।

'शाश्वतोऽयम्'

(शाश्वतः + अयम्, शाश्वत + अयम्, शाश्वतो + अयम्)

51) अधोदत्तस्य सन्धियुक्त पदस्य उत्तरं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत।

मम + एव

(ममेव, ममैव, ममोव)

[1]

• अधोदत्तयोः सामासिकपदयोः समासप्रकारं दत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत।

[2]

52) भयाभये

(तत्पुरुषः, द्वन्द्वः, कर्मधारयः)

53) घवलकेशः

(बहुव्रीहिः, कर्मधारयः, अव्ययीभावः)

विभाग - E
(संयुक्त विभागः)

- अधोदत्तानि वाक्यानि कथानकक्रमानुसारेण स्थापयत। [4]
नीचे आपेला वाक्यो कथानकक्रम अनुसार गोठवो.

Arrange the sentences according to sequence of the story.

- 54) (A) विक्रमस्य द्वादश्यां शताब्द्यां सिद्धराजः जयसिंहः मालवविजयं कृतवान्। ✓
(B) अस्मिन् ग्रन्थागारे बहवोऽनुपमाः ग्रन्थाः आसन्। ✓
(C) घनेन सह तत्रूत्यः ग्रन्थागारोऽपि तरच हस्तगतो जातः। ✓
(D) विजयानन्तरं जयसिंह नृत्यतेः यशोवर्मणः सर्वं घनं गृहीत्वा अणहिलपुरं प्रत्यागतवान्। ✓

- अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत। [4]
नीचे आपेला गद्यखण्ड वांचीने प्रश्नांना उत्तर संस्कृतभां लखो.

Read the following passage carefully and write answers in Sanskrit.

- 55) परोपकारशीलाः जनाः विश्वस्य कल्याणाय कार्यं कुर्वन्ति। ते परेषाम् उपकाराय घोरतरं कष्टं सन्ते। यथा दानशीलः कर्णः स्व कवचकुण्डले अयच्छत्। राजा शिविः कपोतस्य प्राणान् रक्षितुम् निजमांसम् अयच्छत्। दधीचिः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अपि अयच्छत्। ईशाः जनाः परेषां कृते उदाहरणस्वरूपाः सन्ति। तेषां कार्याणि अनुकरणीयानि।

प्रश्नाः

- (A) कीदृशाः जनाः विश्वस्य कल्याणाय कार्यं कुर्वन्ति?
(B) कः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अयच्छत्?
(C) राजा शिविः किमर्थं स्वमांसम् अयच्छत्?
(D) दानशीलः कर्णः किम् अयच्छत्?

- कर्ता-कृती-इत्यनयोः योग्यं मेलनं कुरुत। (के अपि द्वे) [2]

कर्ता साथे योग्य कृतिने जोडो. (कोईपण दो)

Match the following authors with books. (Any Two)

अ

ब

56) दण्डी:	-	मालविकाग्निमित्रम्
57) भासः	-	हितोपदेशः 52
58) कालिदासः	-	दशकुमारचरितम् 54
	-	दूतघटोत्कचम् 56

- रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत। (कान्यपि त्रीणि) [3]

रेखांकित पदोने शुद्ध करीने गद्यखंड इरीथी लभो. (कोईपण त्रीणि)

Correct the underlined words and rewrite the paragraph. (Any Three)

- 59) अस्य सिद्धांतस्य उपदेशः द्वाविंशति शतवर्षेभ्यः पूर्वं आचार्येण पतंजलिना स्वकीये व्याकरणमहाभाष्ये कृतः। तत्र ते कथयन्ति।

- अधोदत्तयोः श्लोकयोः गुर्जरभाषायाम्/आङ्ग्लभाषायाम् अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत। (कोऽपि एकः) [3]

नीचे आपेला श्लोकनो अनुवाद करी अर्थविस्तार करे. (कोईपण एक)

Translate the following verses and expand the idea. (Any One)

- 60) श्रद्धावान् लभते ज्ञानं तत्परः संयतेन्द्रियः।
ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति॥

- 61) शिश्राश्रयं गच्छति कालपर्ययात्
सुबद्धमूक्ताः निपतन्तिपादपाः।
जलं जलस्थानगवं च शुष्यति
हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति॥